Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi jätelain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

HE40/2021

Yleisesti Kajaanin romu Oy:n näkökulmasta

Niko Nyyssönen

Johdanto

Jätteiden määrä on kasvanut viime vuosikymmenillä voimakkaasti, eikä Euroopan jätehuolto ole kyennyt vastaamaan kulutuksen ja talouskasvun aiheuttaman jätekuorman haasteisiin, mielestäni uusi jätelaki ottaa kantaa niihin keskeisiin haasteisiin, joita kierrätysalalla tällä hetkellä on olemassa ja jätelain päivittäminen on ajankohtainen asia kiertotalouden tehokkaaksi toteuttamiseksi, niin että se parantaa Suomen kilpailukykyä, vähentää ympäristön kuormittamista ja antaa yrityksille työkaluja toimintojen kehittämiseksi.

Tehokkaimmat keinot CO2 päästöjen vähentämiseksi metallin kierrätyksen näkökulmasta

Metallin kierrätyksessä on kysymys kaupunkikaivostoiminnasta, jossa ihmiskunnalle kriittiset raaka-aineet uudelleen hyödynnetään mekaanisilla erotteluprosesseilla. Esimerkiksi teräksen kierrätys verrattuna raakamalmin käyttöön vähentää ilmansaasteita 86%, veden kulutusta 40%, veden saastumista 76%. Terästeollisuuden hiilineutraalius voidaan saavuttaa Suomessa 2030 vuoteen mennessä tehostamalla mekaanisia kierrätysporsesseja, kuljetuslogistiikkaa ja tehostetaan raportointia.

Esimerkiksi jätejakeiden loppuun käsittely ulkomailla, edes polttolaitostuhkien osalta ei ole tarpeellista, eikä kiertotalouden periaatteiden mukaista.

2.2 Sivutuotteita ja jätteeksi luokittelun päättymistä koskeva sääntely

Pidän tätä muutosta erityisen tärkeänä ja hyvänä muutoksena. Muutoksella saadaan laki vastaamaan tämän päivän tilannetta. Prosessit on kehittynyt, niin merkittävästi viimeisen 10 vuoden aikana, että vanhat jäteluokittelut aiheuttaa toimijoille haasteita, koska arvoa sisältävät tuotteet ovat aidosti tuotteita, eikä jätteitä ja näitä välivarastoja ei siis pidä viranomaisen toimesta tulkita jätteeksi, jos yhtiöllä on esittää viranomaiselle asianmukainen tuotanto ja hyödyntämis-suunnitelma.’

Esimerkiksi metallin murskauksessa syntyvä SLF jae.

2.3 Jätteen syntymisen ehkäiseminen

Sähkö ja elektroniikkaromujen kierrätys ja hyödyntämisaste kierrätyslaitoksilla, tulee olemaan 98% lähivuosina. Kierrätysterästen käyttö terästeollisuudessa voi vähentää Suomen kokonaisjätemäärää, niin merkittävästi kaivosjätteiden osalta, että siitä saavutettavaa ympäristöhyötyä tulisi verrata, uudelleenkäytön ja korjaamisen hyötyihin, ennen kuin päätetään millä painotuksilla sääntelyä lähdetään toteuttamaan.

2.5 Raportointivaatimusten yhdenmukaistaminen ja selkeyttäminen

Raportointi on haastavaa mutta mahdollista, tässä onnistuminen vaatii yritysten raportoinnin digitalisointia ja yritysten rahallinen tukeminen muutoksessa tärkeää. Näkisin omassa yrityksessä tarpeelliseksi aloittaa kehityshanke sähköisten raporttien automatisoimiseksi

Yleisesti

Metallin kierrätysyrityksen näkökulmasta keskeisin jätemäärän vähentämisen ja CO2 päästöjen vähentämisen keino, on kehittää mekaanisia kierrätysprosesseja, pyrkiä hyödyntämään Suomessa käytöstä poistuva laite Suomalaisen terästeollisuuden raaka-aineena, minimoida kuljetuksista aiheutuvat CO2 päästöt. Esimerkiksi laivarahdit.

Vaikka EU:n alueella on yhdenmukaiset ohjeistukset jätteiksi luokiteltujen jakeiden käsittelystä, suoritetaan jätteiden käsittely aina vastaanottomaan lainsäädännön mukaisesti, tämä asettaa eri alueilla toimivat yritykset eriarvoiseen asemaan, esimerkiksi sataman lähellä toimivalle yhtiölle voi olla taloudellisesti kannattavampaa toimittaa jae ulkomaille käsittelyyn, kuin Suomalaiselle käsittelijälle, toimituksen syy voi myös olla myös käsittelykapasiteetin puute.

Tehdään hommat lähellä ja tehokkaasti, ei tämä ole sen kummempaa hommaa.